

Opinia Komitetu Regionów – Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r.

(2013/C 356/12)

KOMITET REGIONÓW

- Uznaje znaczenie planu działania i podkreśla wagę koordynowania przez władze działań na szczeblu ponadnarodowym, krajowym, a zwłaszcza regionalnym i lokalnym, aby skutecznie wdrożyć cele planu.
- Podkreśla, że zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych oraz zainteresowanych podmiotów we wdrażanie planu działania ma ogromne znaczenie, ponieważ władze samorządowe znajdują się najbliżej MSP i podmiotów oferujących usługi wsparcia dla przedsiębiorstw, a większość MSP działa na rynkach lokalnych i regionalnych, na których jest mocno zakorzeniona.
- Zwraca uwagę, że Nagroda dla Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości (EPR), przyznawana przez Komitet Regionów od 2010 r., może służyć za europejski model rozwoju i wdrażania strategii politycznych sprzyjających przedsiębiorczości, a także odpowiednio dostosowanego wsparcia dla MSP i perspektywicznych strategii.
- Zaznacza, że należy przypisać większe znaczenie samozatrudnieniu i rozwojowi przedsiębiorstw oraz postrzegać je jako realistyczną i pożądaną alternatywę. Podkreśla, jak duże znaczenie ma dalsze propagowanie przedsiębiorczości społecznej jako wiarygodnej alternatywy dla tradycyjnej przedsiębiorczości zarówno w formie nastawionej, jak i nienastawionej na zysk.
- Podkreśla, że Europa powinna z powodzeniem przedstawiać młodym ludziom przedsiębiorczość jako wiarygodną i obiecującą ścieżkę kariery, pobudzając tym samym ducha przedsiębiorczości. Zwraca uwagę, że władze lokalne i regionalne mają uprawnienia do wspierania kształcenia i uwzględnienia przy tym wymiaru związanego z przedsiębiorczością.

Sprawozdawca	Paweł ADAMOWICZ (PL/PPE), prezydent miasta Gdańska
Dokument źródłowy	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. Pobudzanie ducha przedsiębiorczości w Europie”
	COM(2012) 795 final

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

- Z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji „Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. Pobudzanie ducha przedsiębiorczości w Europie”, którego celem jest wzmocnienie kultury przedsiębiorczości w Europie, ułatwienie dostępu do finansowania, świadczenie wysokiej jakości usług wsparcia dla przedsiębiorstw, opracowywanie wzorców i docieranie do konkretnych grup.
 - Przypomina o swoim pełnym poparciu dla działań ukierunkowanych na krzewienie przedsiębiorczości i likwidowanie barier stojących na drodze rozwoju MŚP, a tym samym uznaje rolę tych przedsiębiorstw w zwiększaniu konkurencyjności Unii Europejskiej.
 - Podkreśla, że wszystkie władze na wszystkich poziomach sprawowania rządów muszą podejmować starania, by usprawnić procedury związane z udzielaniem zezwoleń, nadzorem i innego rodzaju wykonywaniem władzy publicznej. Samorządy powinny dążyć do uproszczenia przekazywania informacji, standaryzacji pojęć oraz systemów organizacji, które w sposób zautomatyzowany mogą pobierać informacje z innych systemów organizacji i baz danych.
 - Wskazuje na wagę szybkiego wdrożenia przyjętych już postanowień. Dalsze teoretyczne dyskusje nie posłużą rozwojowi otoczenia sprzyjającego przedsiębiorczości.
 - Podkreśla, że ostatnie pogorszenie koniunktury było niezwykle trudne dla małych i średnich przedsiębiorstw w UE, szczególnie w regionach peryferyjnych, w których coraz częściej dochodzi do bankructwa firm.
 - Odnotowuje istotne znaczenie odpowiedniego otoczenia sprzyjającego przedsiębiorczości oraz w pełni funkcjonującego rynku wewnętrznego dla ożywienia gospodarczego, wzrostu i zwiększenia spójności społecznej w Europie.
 - Podkreśla, że lokalne i regionalne otoczenie biznesu jest istotnym czynnikiem powodzenia. Należy podjąć kroki zmierzające do rozwinięcia zdolności innowacyjnych oraz hołdować kulturze sprzyjającej otwartej innowacji, której kamieniem
- węgielnym są skuteczne wykorzystywanie wiedzy z różnych źródeł, dialog motywacyjny, współpraca i współtworzenie.
- Sądzi, że plan działania jest potrzebny jako zachęta do utworzenia warunków sprzyjających przedsiębiorcom w ramach jednolitego rynku, co przyczyniłoby się do ożywienia gospodarczego w całej Unii.
 - Popiera priorytety wyznaczone w planie działania w ramach 3 filarów, a mianowicie rozwijanie kształcenia i szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, tworzenie odpowiedniego otoczenia biznesowego i wzorców oraz docieranie do konkretnych grup. Z zadowoleniem przyjmuje oczekiwane rezultaty planu działania.
 - Zaznacza, że należy przypisać większe znaczenie samozatrudnieniu i rozwojowi przedsiębiorstw oraz postrzegać je jako realistyczną i pożądaną alternatywę. Są to elementy niezbędne do wzmocnienia konkurencyjności gospodarki europejskiej, dlatego w tych aspektach wymagane jest wsparcie wielopoziomowe i zintegrowane. Oznacza to, że na wszystkich szczeblach władzy należy przedsięwziąć środki w celu istotnego zmniejszenia biurokracji wobec osób samozatrudnionych, poprawy ich zabezpieczenia społecznego i uprawnień emerytalnych oraz złagodzenia presji fiskalnej.
 - Odnotowuje niewystarczającą reprezentację kobiet w przedsiębiorstwach (tylko 30 % wszystkich przedsiębiorców to kobiety) oraz istotny wpływ szkoleń uwzględniających wymiar płci i wsparcia mającego na celu zwiększenie liczby kobiet-przedsiębiorców. Apeluje o tworzenie specjalnych ośrodków przedsiębiorczości kobiet.
 - Ponawia skierowany do Komisji apel, przedstawiony w ostatnich opiniach w sprawie polityki przemysłowej ⁽¹⁾ i regionalnej pomocy państwa ⁽²⁾, by zajęła się „wpływem progów” związanym z określeniem kategorii przedsiębiorstw oraz zmieniła definicję MŚP. Komisja powinna zatem „udoskonalic swą zdolność analizy i instrumenty wspierania przedsiębiorstw”, rozważając „w tym celu możliwości utworzenia – zaakceptowanej przez nią w odniesieniu do przemysłu rolno-spożywczego – nowej kategorii pośredniej przedsiębiorstw, pomiędzy MŚP a dużym przedsiębiorstwem, w których liczba pracowników waha się od 250 do 750, a obroty nie przekraczają

⁽¹⁾ Opinia KR-u z 11 kwietnia 2013 r., CDR2255-2012_00_00_TRA_AC, pkt 18.

⁽²⁾ Opinia KR-u z 31 stycznia 2013 r., CDR2232-2012_00_00_TRA_AC, pkt 45.

200 mln euro”. „Komitet Regionów wzywa też do przemyślenia w tym kontekście kwestii uwzględnienia przedsiębiorstw o średniej wielkości powstałych z MŚP, szybko rozwijających się, liczących od 250 do 5 000 pracowników”, które będą podstawą przyszłego bogactwa Europy. Te nowe kategorie przedsiębiorstw mogłyby korzystać z „odpowiednich progów pomocowych, wyższych niż przyznawane dużym przedsiębiorstwom, a niższych od tych przyznawanych MŚP”.

13. Podkreśla, że rzemiosło – element sektora MŚP – odgrywało i nadal odgrywa ważną rolę w stymulowaniu wzrostu gospodarki europejskiej jako podstawa rozwoju przemysłowego, tak więc jego szczególne potrzeby powinny zostać w dużym stopniu uwzględnione. Dotyczy to szczególnie rozwoju i wspierania centrów szkolenia zawodowego.

14. Pragnie podkreślić szczególną rolę przedsiębiorstw sektora gospodarki społecznej i solidarnej. Sprzyjają one działalności gospodarczej i więzi społecznej na obszarach znajdujących się w trudnej sytuacji i wypełniają zadania leżące w interesie ogólnym uzasadniające ich szczególne traktowanie, zwłaszcza jeśli chodzi o regulacje dotyczące wielkości interwencji publicznych.

15. Zaznacza, że dalsza dezindustrializacja może mieć wpływ na zatrudnienie i dobrobyt w Europie. UE powinna zatem dążyć do reform strukturalnych, które zwiększą jej konkurencyjność w sferze międzynarodowej w tym zwłaszcza w obszarze potencjału przemysłowego.

16. Zgadza się, że rola przedsiębiorców w społeczeństwie zasługuje na większe uznanie i należy ją znacznie wzmocnić.

17. Z zadowoleniem przyjmuje otwarte i sprzyjające włączeniu podejście omawianego planu działania, który jest skierowany do dużej grupy podmiotów w celu zaangażowania rozmaitych MŚP, rozpoczynających działalność przedsiębiorców i potencjalnych nowych przedsiębiorców.

18. Zobowiązuje się wspierać wizję Europy bardziej przedsiębiorczej oraz pełne wdrożenie na poziomie lokalnym i regionalnym „Planu działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r.” i programu „Small Business Act” dla Europy.

19. Jest rozczarowany, iż niewystarczająco uznano w planie działania rolę władz lokalnych i regionalnych mimo faktu, że władze te mają do odegrania niekwestionowaną istotną rolę w realizacji wszystkich celów ustalonych w ramach 3 głównych filarów planu działania.

20. Podkreśla kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w najważniejszych obszarach planu działania, tj. kształceniu

i szkoleniu, zapewnianiu przejrzystych praktyk administracyjnych, tworzeniu otoczenia wspierającego przedsiębiorców i promowaniu przedsiębiorczości.

21. Podkreśla, że władze lokalne i regionalne we wszystkich państwach członkowskich podjęły już istotne starania i rozpoczęły inicjatywy w dziedzinach objętych planem działania.

22. Jest rozczarowany, iż rola władz lokalnych i regionalnych we wdrażaniu planu działania nie została odpowiednio uwzględniona, a o wymiarze regionalnym wspomina się jedynie jako o elemencie horyzontalnej sieci wspierania przedsiębiorstw.

23. Podkreśla, że zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych oraz zainteresowanych podmiotów we wdrażanie planu działania ma ogromne znaczenie, ponieważ władze samorządowe znajdują się najbliżej MŚP i podmiotów oferujących usługi wsparcia dla przedsiębiorstw, a większość MŚP działa na rynkach lokalnych i regionalnych, na których jest mocno zakorzeniona.

24. Podkreśla centralną rolę władz lokalnych i regionalnych w stwarzaniu bodźców organizacyjnych i politycznych, które uwolniłyby synergii współpracy pomiędzy zakorzenionymi w regionach podmiotami, takimi jak izby handlowe lub rzemieślnicze, organizacje zawodowe, ośrodki technologiczne, parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, uczelnie wyższe, klastry itp., będącymi odpowiednimi partnerami wspierającymi MŚP, rozpoczynających działalność przedsiębiorców, szybko rozwijające się nowe przedsiębiorstwa i inne podmioty w realizacji ich projektów.

25. Zaznacza, że podmioty lokalne i regionalne są odpowiedzialne za kształtowanie regionalnych strategii z zakresu przedsiębiorczości, które można wspierać bardziej zdecydowanie niż dotychczas w kolejnych ramach finansowych UE, zwłaszcza poprzez fundusze strukturalne.

26. Podkreśla fakt, że zwiększenie pomocy publicznej i wsparcia jest niezbędne, jeżeli innowacyjne MŚP i nowo powstające przedsiębiorstwa mają mieć zapewnione publiczne dobra i usługi, informacje, wiedzę i finansowanie, w tym z zakresu rozwoju zarządzania i szkoleń, zwłaszcza w dziedzinie planów finansowych, strategii i marketingu dla postępujących przedsiębiorców.

27. Sądzi, że istnieje potrzeba usprawnienia podejścia i procesów stosowanych przez wiele banków do oceny ryzyka związanego z działalnością gospodarczą oraz finansowania nowych przedsiębiorstw i MŚP. Kwestię tę należy potraktować priorytetowo tam, gdzie władze publiczne nadal udzielają wsparcia bankom.

28. Zwraca uwagę, że Nagroda dla Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości (EPR), przyznawana przez Komitet Regionów od 2010 r., może służyć za europejski model rozwoju i wdrażania strategii politycznych sprzyjających przedsiębiorczości, a także odpowiednio dostosowanego wsparcia dla MŚP i perspektywicznych strategii. Poprzez Nagrodę dla Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości można również wspierać rozwój lokalnych i regionalnych partnerstw „Small Business Act” (SBA) jako „partnerstw przedsiębiorczości”, co ułatwiłoby realizację celów planu działania i programu COSME.

29. Odnotowując zasadniczą rolę MŚP jako głównych motorów wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy (85 % nowych miejsc pracy w UE w latach 2002–2010 powstało dzięki MŚP), podkreśla wyzwania stojące przed władzami lokalnymi i regionalnymi w zakresie docierania do MŚP i dostosowywania wsparcia do potrzeb różnych rodzajów MŚP – zwłaszcza mikroprzedsiębiorstw – oraz zapewnienia im jak najlepszych środków wsparcia.

30. Odnotowuje, że choć władze samorządowe odgrywają fundamentalną rolę w usuwaniu barier hamujących przedsiębiorczość, UE pełni istotną funkcję w tym procesie, zapewniając sprawne funkcjonowanie jednolitego rynku i poprawiając otoczenie biznesowe.

31. Uznaje znaczenie planu działania i podkreśla wagę koordynowania przez władze działań na szczeblu ponadnarodowym, krajowym, a zwłaszcza regionalnym i lokalnym, aby skutecznie wdrożyć cele planu.

32. Mając na uwadze horyzontalny i przekrojowy charakter projektów wspierających przedsiębiorczość, podkreśla potrzebę wzmocnionej współpracy między różnymi dyrekcjami generalnymi Komisji.

33. Uwzględniając powyższe uwagi, wzywa Komisję do zapewnienia pełnej komplementarności pomiędzy różnymi unijnymi programami finansowania przedsiębiorstw, zwłaszcza pomiędzy programem COSME, funduszami strukturalnymi i programem „Horyzont 2020”, by jak najlepiej wykorzystywać synergii i uniknąć niepotrzebnego powielania działań.

34. Zaznacza, że ewentualne powielanie wysiłków mogłoby okazać się nieefektywne i nieskuteczne i dlatego apeluje o usprawnienie i skoordynowanie strategii politycznych wdrażanych na różnych poziomach sprawowania rządów.

35. Mając na uwadze wagę problemu, domaga się bardziej szczegółowych informacji na temat konkretnych środków finansowych przeznaczonych na wdrażanie różnych zaproponowanych działań.

36. Jest zawiedziony, iż Komisja nie uwzględniła specyfiki różnorodnych kultur i ekosystemów przedsiębiorczości

występujących w poszczególnych regionach europejskich; istnieją znaczne różnice między „starymi” i „nowymi” państwami członkowskimi, obszarami metropolitalnymi i niemetropolitalnymi, jak też regionami centralnymi i peryferyjnymi.

37. Wzywa władze lokalne i regionalne do wykazania większego zainteresowania propagowaniem dynamiki przedsiębiorstw i stymulowaniem zrównoważonego wzrostu poprzez innowacyjne przedsiębiorstwa w swoich regionach.

38. Zwraca uwagę na środki służące wdrażaniu nowatorskiej przedsiębiorczości, którą uznaje się za kamień węgielny leżący u podstaw wykorzystania funduszy strukturalnych i inteligentnej specjalizacji.

39. Wzywa władze szczebla regionalnego i lokalnego do opracowania programów operacyjnych w taki sposób, by z góry przewidzieć w nich dostosowane do konkretnych potrzeb środki sprzyjające realizacji celów planu działania i zapewnić odzwierciedlenie różnorodności i równości płci w partnerstwach dotyczących funduszy strukturalnych.

40. Podkreśla, że przyznawana przez Komitet Regionów Nagroda dla Europejskiego Regionu Przedsiębiorczości to dobry przykład pokazujący, że regiony mogą opracować strategie perspektywiczne, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorczości i dostosowania wsparcia do potrzeb MŚP, aby skuteczniej stawić czoła wspólnym wyzwaniom i specyficznym problemom poszczególnych regionów.

41. Zwraca uwagę, że wszystkie regiony wyróżnione nagrodą dla ERP (2011–2013) podjęły nowe ciekawe działania lub rozwinęły te już istniejące w celu kształtowania regionalnej polityki gospodarczej.

42. Wzywa do dalszego rozwoju „sieci ERP”. W tym kontekście program przewodni Komisji Europejskiej COSME na lata 2014–2020 mógłby być jednym z odpowiednich narzędzi.

43. Wnosi o realizację celów wytyczonych w programie COSME (Programie na rzecz konkurencyjności przedsiębiorstw i MŚP), który ma ułatwić MŚP dostęp do finansowania, stworzyć otoczenie sprzyjające zakładaniu przedsiębiorstw i ich rozwojowi, zachęcać do kultury przedsiębiorczości w Europie, zwiększać trwałą konkurencyjność przedsiębiorstw UE, pomagać małym przedsiębiorstwom w rozszerzaniu działalności poza kraj ojczysty oraz usprawnić ich dostęp do rynków.

44. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji uproszczenia zarządzania programem COSME w porównaniu z poprzednim programem na rzecz konkurencyjności i innowacyjności (2007–2013), by zmniejszyć koszty administracyjne i zamiast tego skupić się na zapewnieniu lepszych środków wsparcia przedsiębiorstw.

45. Wzywa, by Komitet Regionów został zaproszony na przyszłe posiedzenia komitetu zarządzającego programem COSME.

46. Zaznacza, że plan działania powinien skupić się na ogólnych ramach polityki i wyraża rozczarowanie, iż Komisja postrzega kwestię przedsiębiorczości głównie jako wyzwanie ilościowe (zwiększenie liczby przedsiębiorstw).

47. Zwraca uwagę na środki, które przyczyniają się do znacznego wzrostu działalności nowych przedsiębiorstw związanych z uniwersytetami i innymi instytucjami edukacyjnymi. Kluczowym narzędziem jest tu przekształcanie sprawdzonych przykładów wybitnych rozwiązań w modele, tak by można je było powielać w całej UE.

48. Podkreśla, że innowacyjne i konkurencyjne przedsiębiorstwa są kluczem do wzrostu gospodarczego. Ponadto istnieje potrzeba szczególnego zachęcania ich do rozwijania działalności i konkurencyjności na rynkach globalnych. Niezbędne jest wspieranie rozwoju wydajnych przedsiębiorstw, aby regiony pozostające w tyle mogły nadrobić braki (konwergencja), a pozostałe utrzymać poziom konkurencyjności na rynkach międzynarodowych.

49. Wyraża zaniepokojenie, że z powodu zmian demograficznych wielu przedsiębiorców prowadzących rodzinne firmy osiągnie wkrótce wiek emerytalny, lecz nie wszyscy będą w stanie znaleźć następców, co może zagrozić przyszłości firmy i miejscom pracy.

50. Uważa, że aby ułatwić umiędzynarodowianie przedsiębiorstw, należy zwiększać znajomość języków obcych zarówno wśród przedsiębiorców, jak i wśród studentów i uczniów. Trzeba również poszerzyć wiedzę na temat możliwości oferowanych przez wspólny rynek UE i rynek globalny.

51. Przypomina, że fundusze UE powinny być także wykorzystywane do ułatwienia stosowania w przedsiębiorczości modelu mistrz-uczeń. Przekazywanie wiedzy pomiędzy pokoleniami tworzy znaczną wartość dodaną, ponieważ starsi pracownicy mogą przekazywać młodszemu swój sposób myślenia i wiedzę fachową, a młodsi mogą wnieść nowe pomysły i entuzjazm. Dlatego też model mistrz-uczeń działa w obie strony⁽³⁾.

52. Zaznacza, że podmioty lokalne i regionalne wspierające przedsiębiorstwa powinny podwoić wysiłki, by MŚP mogły skorzystać w pełni z ogromnego potencjału jednolitego rynku UE. Dlatego Europejska Sieć Przedsiębiorczości powinna kontynuować swoje działania.

53. Podkreśla, że inne podmioty regionalne, takie jak podmioty udzielające wsparcia przedsiębiorstwom, uniwersytety, ośrodki transferu technologii, klastry itp., powinny zmienić

rodzaj swojego zaangażowania w rozwój regionalny, aby określić najlepsze modele współpracy umożliwiające przedsiębiorstwom z danego regionu otrzymanie kompleksowej i profesjonalnej pomocy w zdobywaniu nowych rynków.

54. Zgadza się, że oprócz zacieśniania współpracy i partnerstw, regiony UE muszą być również w stanie określić własny potencjał wzrostu i wyzwolić potencjał innowacyjny w sektorach mniej i bardziej zaawansowanych technologii, opracowując np. strategię inteligentnej specjalizacji zgodne z warunkami panującymi w danym regionie.

55. Odnawia, że dla niektórych regionów europejskich kluczowe technologie wspomagające (nowoczesne materiały, nanotechnologia, mikro- i nanoelektronika, biotechnologia i fotonika) mogłyby mieć największe znaczenie w stymulowaniu wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy. Sektory te wiążą się z przechodzeniem na niskoemisyjną gospodarkę opartą na wiedzy. Przedsiębiorcy aktywni w dziedzinie tych technologii mogliby znacznie przyczynić się do stawienia czoła obecnym wyzwaniom społecznym i unowocześnienia unijnego przemysłu.

56. Podkreśla znaczenie, jakie wraz z tradycyjną przedsiębiorczością ma przyspieszenie działań w celu wyraźnego zwiększenia we wszystkich państwach członkowskich przedsiębiorczości akademickiej wśród doktorantów i osób, które uzyskały tytuł doktora.

57. Podkreśla, że UE posiada kompetencje wspierające w obszarach objętych planem działania, z zastrzeżeniem zasady pomocniczości. Zwraca przy tym uwagę na fakt, że plan działania jest systemem dobrowolnym dla władz lokalnych i regionalnych.

58. Dostrzega, że proponowane działania UE są konkretnie ukierunkowane na niedociągnięcia polityki i niedoskonałości rynku, takie jak asymetria informacji, którym można zaradzić jedynie na szczeblu UE. Są więc one zgodne z Traktatem z Lizbony.

59. Przyznaje, że plan działania jest zgodny z zasadą proporcjonalności. Rozmiar i skala planowanych działań UE mają przynieść pozytywne skutki poprzez efekt pobudzania (*crowding-in*) i efekt mnożnikowy, które mają zaradzić konkretnym niedociągnięciom rynku.

Promowanie kształcenia i szkolenia z zakresu przedsiębiorczości

60. Podkreśla, że Europa powinna z powodzeniem przedstawiać młodym ludziom przedsiębiorczość jako wiarygodną i obiecującą ścieżkę kariery, pobudzając tym samym ducha przedsiębiorczości.

⁽³⁾ CdR 14/2012 fin, ECOS-V-025, pkt 64.

61. Zwraca uwagę, że władze lokalne i regionalne mają uprawnienia do wspierania kształcenia i uwzględnienia przy tym wymiaru związanego z przedsiębiorczością.

62. Podkreśla, że należy uznać zdolność władz lokalnych i regionalnych do wspierania przedsiębiorczości.

63. Wzywa lokalne i regionalne podmioty organizujące szkolenia i odpowiedzialne za systemy edukacji, by przedstawiane oferty (nauczania formalnego i nieformalnego) były lepiej dostosowane do potrzeb konkretnych odbiorców szkoleń z zakresu przedsiębiorczości i biznesu.

64. Podkreśla również znaczenie europejskich ram kluczowych kompetencji, gdzie przedsiębiorczość została uznana za bardzo ważną kompetencję, na równi z matematyką, technikami rozwiązywania problemów, komunikacją, językami obcymi i innymi kompetencjami.

65. Wzywa Komisję, by wspierała uczenie przedsiębiorczości w szkołach ogólnokształcących i wyższych, przy czym należy położyć nacisk na zdobywanie praktycznych umiejętności i nieformalne uczenie się w kontaktach między przedsiębiorcami a uczniami i studentami.

66. Wzywa władze lokalne i regionalne do zapewnienia lub podwyższenia jakości oferowanego obecnie kształcenia i szkolenia z zakresu przedsiębiorczości.

67. Podkreśla znaczenie programów kształtowania świadomości przedsiębiorczości oraz poszerzania umiejętności z nią związanych już od szkoły podstawowej, by wykształcić w młodych ludziach potencjał innowacji i chęć do eksperymentowania.

68. Sądzi, że władze lokalne i regionalne są w stanie zainicjować takie programy edukacyjne, dzięki którym pobudzano by ducha przedsiębiorczości młodzieży w specyficznych dla regionów sektorach gospodarki, przyczyniając się tym samym tak do rozwoju danej dziedziny gospodarczej, jak i całego regionu.

69. Podkreśla znaczenie dialogu między rozpoczynającymi działalność przedsiębiorcami i potencjalnymi przedsiębiorcami, np. propagowanego w europejskim programie „Erasmus” dla młodych przedsiębiorców.

70. Podkreśla, że niektóre regiony nagrodzone tytułem ERP poważnie zaangażowały się w ten program, a wyniki ich przedsiębiorców są bardzo zachęcające. Program oferuje przyszłym przedsiębiorcom szansę na szkolenie w MŚP, a doświadczeni przedsiębiorcy skorzystają jednocześnie ze świeżego spojrzenia młodych i zmotywowanych (przyszłych) przedsiębiorców, którzy inaczej patrzą na codzienne wyzwania firm (związane z produkcją lub bieżącymi procesami). Istnieje więc ogromny potencjał zwiększenia zdolności innowacji przedsiębiorstw zaangażowanych w te wymiany.

71. Podkreśla, jak duże znaczenie ma dalsze propagowanie przedsiębiorczości społecznej jako wiarygodnej alternatywy dla tradycyjnej przedsiębiorczości zarówno w formie nastawionej, jak i nienastawionej na zysk. Przedsiębiorczość społeczna może być bardzo korzystną działalnością gospodarczą, zwłaszcza z uwagi na to, że utrzymujący się kryzys finansowy i gospodarczy sprawia, że konieczne staje się prowadzenie bardziej zrównoważonej działalności z zakresu przedsiębiorczości.

Tworzenie środowiska, w którym przedsiębiorcy mogą odnosić sukcesy i rozwijać się

72. Stwierdza, że należy podnieść poziom świadomości w środowisku biznesu i przyszłych przedsiębiorców, by wykorzystać szanse oferowane przez jednolity rynek.

73. Zachęca Komisję i państwa członkowskie do sprawnego zniesienia nadal istniejących barier dla przedsiębiorczości, zgodnie z postanowieniami drugiego filaru planu działania. Ponadto jest zdania, że systemy zabezpieczenia społecznego nie powinny dyskryminować przedsiębiorców i osób samozatrudnionych.

74. Zwraca uwagę na fakt, iż stworzenie środowiska sprzyjającego rozwojowi przedsiębiorstw wymaga od władz publicznych inwestycji w dobrej jakości infrastrukturę zarówno w dziedzinie transportu, jak i technologii cyfrowych, co wymaga wsparcia ze strony Unii Europejskiej.

75. Stwierdza zwłaszcza, że w nadchodzących latach kilkaset tysięcy starszych właścicieli firm w Unii będzie musiało przekazać przedsiębiorstwo młodszemu pokoleniu lub je zamknąć. Stąd też trzeba wdrożyć strategię sukcesji firm oraz zwiększyć świadomość problemu. W związku z tym Komitet Regionów przypomina o swym wniosku sformułowanym w opinii w sprawie wytycznych dotyczących regionalnej pomocy państwa⁽⁴⁾, by w ramach tych wytycznych uznać za kwalifikowalne przejmowanie działalności.

76. Zgadza się, że należy uprościć procedury upadłościowe, aby dać przedsiębiorcom drugą szansę.

Krzewienie wzorców i ducha przedsiębiorczości wśród konkretnych grup docelowych

77. Uważa za istotne systematyczne zmniejszanie obciążeń biurokratycznych związanych z rozpoczynaniem bądź rozszerzaniem działalności i zakładaniem przedsiębiorstw.

78. Popiera pomysł, by propagować przedsiębiorczość w konkretnych grupach docelowych, pamiętając o specyficznych wyzwaniach, przed którymi stoją.

79. Podkreśla zasadniczą rolę starszych przedsiębiorców w gospodarce UE i zwraca uwagę, że ze względu na obserwowane procesy demograficzne najpewniej będzie ona jeszcze większa.

⁽⁴⁾ Opinia KR-u z 31 stycznia 2013 r., CDR2232-2012_00_00_TRA_AC, pkt 49.

80. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w planie działania interpretuje się rolę osób starszych jako cenny zasób przedsiębiorczości w UE, co ułatwia potencjalną synergię z polityką społeczną mającą na celu nasilenie działalności gospodarczej pokolenia osób mających więcej niż 50 lat.

81. Podkreśla, że ze względu na długie doświadczenie zawodowe starsi przedsiębiorcy posiadają ogromną wiedzę i mogą odegrać kluczową rolę w kształceniu nowego pokolenia biznesmenów, pomagając im założyć lub umocnić przedsiębiorstwa.

82. Podmioty wspierające przedsiębiorstwa na poziomie lokalnym i regionalnym muszą nadal opracowywać modele pracy umożliwiające starszym pracownikom, jeśli tego zapragną, utrzymanie aktywności zawodowej, a jednocześnie zwiększające zdolność do zatrudnienia studentów i przedsiębiorców rozpoczynających działalność (poprzez programy mentorskie).

83. W tym kontekście zaleca popularyzację w społeczeństwie postawy aktywnego starzenia się. Nie tylko przynosi ona korzyści bezpośrednio zainteresowanym, lecz może być także źródłem wzrostu gospodarczego i innowacji. Decydenci na poziomie lokalnym i regionalnym mogliby dogłębnie przestudiować i popularyzować wspaniały potencjał srebrnej gospodarki, co w dużej mierze będzie zależeć od zmiany nastawienia do nowych strategii uwzględniających kwestię wieku.

84. Zaznacza, że niektóre regiony europejskie już podjęły działania, aby zwiększyć potencjał przedsiębiorczości konkretnych grup; zachęca pozostałe regiony do skorzystania ze zdobytej w ten sposób wiedzy. Dobry przykład stanowi tu program Principi Attivi realizowany przez region Puglia.

Zwiększanie potencjału innowacyjnego Europy poprzez przedsiębiorczość

85. Zgadza się, że ekologiczna gospodarka niesie ze sobą znaczny potencjał z zakresu innowacji. MŚP w Europie mogłyby w większym stopniu zaangażować się w tej dziedzinie.

86. Nawiązuje do ważnej roli inkubatorów przedsiębiorczości, inicjatyw związanych z klastrami i klastrów w transferze wiedzy naukowej, rozpowszechnianiu możliwej do zastosowania w praktyce wiedzy w gospodarce realnej oraz wzmacnianiu konkurencyjnej pozycji i siły przebicia przedsiębiorstw regionalnych. Zachęca także do komercjalizacji wiedzy naukowej.

87. Obiecujące przykłady można znaleźć w wielu regionach nagrodzonych tytułem ERP, gdzie dzięki inicjatywom związanym z klastrami i centrom inkubacji dla nowych przedsiębiorców powstały nowe produkty i usługi o dużym potencjale rozwojowym. Przykładami takich udanych inicjatyw są Eco World Styria (ERP 2013), Golm Science Park w Brandenburgii (ERP 2011) czy też park naukowy z inkubatorem w regionie Murcja (ERP 2011).

88. Z zadowoleniem przyjmuje wzmocnienie Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości i zwiększenie budżetu na konkretny wspierany przez nią cel dotyczący poprawy dostępu do rynków.

89. Wzywa wszystkie zainteresowane podmioty regionalne do włączenia się do tej sieci, by mogły dotrzeć do różnego rodzaju MŚP i zacieśnić z nimi stosunki.

Bruksela, 9 października 2013 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO